

Kiadóhivatal:  
Kaposvár, zárdá-utca. Ide ezimezendők  
az előfizetési pénzek, hirdetések és nyilatkozatok.

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési díj:  
Egész évre . . . . . 6 frt — kr.  
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.  
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.

Egyes számok 10 krért  
Hegelman Károly  
könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban  
kaphatók.

# NÉP JOG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:  
Kaposvár, zárdá-utca. Ide küldendő a  
lap szellemi részét illető minden közlemény.

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési díj:  
Egész évre . . . . . 6 frt — kr.  
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.  
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.

Egyes számok 10 krért  
Hegelman Károly  
könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban  
kaphatók.

## Oldott kéve.

Szegény jó magyar földmives népem! Hogy kötőd a buzakévé 33 fok izzó melegben, melynek napszúrását csak a te egészséges „barbár koponyád” bírja, — a tarló — kalász is a te lábadat vért; mégis a buza kalácsot a „hideg velejt” más fajok rajtad élődsi serege falja fel!...

Hogy kötöd a kévét Isten szabad, de veszettül forró ege alatt, mégis mint „oldott kéve” bomlasz, hullasz árnyékban hűsölő vampyrjaid olébe nem — lábaidhoz!

1848. előtt is görnyedve kapáltad szőlőidet, de te ittag meg a valódi levét, mert azt a 10-ik dézsma akót a 9. mellől adhattad és adta ha termett; ha nem: hát nem. Most lásd ha nem terem is megítájk veled „a levét”! Mert olyan kamatszámítás minő a dézsmahátralékoknál a „megváltó” kincstár, vagy a dézsmapapírokat összevásárló bürzianer faj javára divik: no olyan még „noch nicht da gewesen”!

De hát szép az a szép szabadság. Szabad a szőlőd — azaz, hogy „szabad a vásár” a dobszó, mikor alólad licitálják. Így válik a törvényhozó jó intenciója is átokká!

1848. előtt a 10-ből tied volt 9 kéve — igazán tied s hozzá Isten áldása — és kegyes uraságod „ujjigtartó” atyáskodása is! Most a 10 keresztből 11-et visz el tőled a quota, az adó, a pótlék, exekuczió, a vexli, a dézsma-váltás, stempli, financia, trafik, illeték, százalék és a jó ég tudná mi még?... és mégis marad neked 1 kereszt: e sivár élet... Azért nem is igen sajnálnod ezt!...

Most még csak baromfiad „potyognak” egy két sertésed, de hallod, hogy közel az embert irtó kolera, és te jámbor keleti resignatioval mondod: „hadd jöjjön, ugysis sokan vagyunk, nehezen élhetünk!” Nem azt mondod: „Jöjj el fekete halál vidd el mi elleneket!”

Boldog egyszerűség! (minőké Istennek országa) avagy nagy „keresztyéni megnyugvás” (minőké a mennyeknek országa).

De neked élni kell itt is e vérszerezte rögön is!... Jogod van hozzá és munkabíró képességed és mindenféle létjogod. S kik nyirbálják ezt? Ellenségeid is, igaz, de öntudatlanul tán, vagy álliberalizmusból önön véreid, saját törvényhozásod is koronként.

1865-ben meghozták rád a szabadságjog törvényt. Így kívánta a civilizáció, az európai niveau, a külföldről hazaszalajtott fiatal öreg, pápaszemes jog-tudorok majomserege.

Átkos niveau, átkos 7 év! Kiszolgáltatva lettél kedves, becsületes, hiszékeny, vérverejtékű földmives nemzetem a tőkének, a rideg pénz uralmának azon egy téves axioma, egy sophisma alapján (más faj kedvéért), hogy „a pénz is csak, mint más egyéb tárgy” (2) Gazdája adhatja, a mint akarja, miként a marháját?!

Pedig ez addig sem igaz mig kimondjátok fiatal óriások! Tudhatnátok azt az egyet legalább, hogy ezredék óta — mióta földünk forog — s ennek „keserű levében” emberek eviczkelnek: soha sem ittétek a pénzt hétköznapi „tárgy”-nak.

Nem „res” — de „nervus rerum.” Nem tárgy de a tárgynak veleje, vére,

ideghálózata. — mondá már az ős római bölcsesség.

„Szekérkenő” mely nélkül „életünk szekere nehezen forog, sőt szörnyen csikorog” mondá a tréfás magyar bölcsesség.

Csak a modern jogászhad mondja hogy „tárgy — akár a tehened.”

„Ez se így igaz” mondja az illedelmes balaton melléki ember (a ki nem hazudtol meg vastagon, csak így politurozva) mert a pénzen szűz Mária és a Felség képe van; tehenem farán pedig az én pecsétem! sat.

7 év szipolya után lám a jobbakk jobbnak látták — szégyenszemre bár — őseink böles uzoratorvényét visszaállítani? nem, csak oly langyos, elasztis új törvényvel helyetteszni, mely se hus, se hal!

Le a kalappal őseink törvényhozói bölcsessége emlékére. Fentartá ez (tul loyaltása mellett is) faját és hazáját idáig. De mi lesz a 2-ik ezeréves jubileumig — aki azt éri?

„Mire honná lesz, nem lesz magyar” aggódek jó Szemerénk.

„Más faj áll majd a kihalt helyére — romlott fővel, gyáván szivtelen” sohajtá látnoki Berzsényink.

Mert hát hagyján volna még tán, ha a más faj átvénné az ősi birtokokkal az ősi erényeket is. De nem teszi. Legtöbbje azt tartja, mit a cigány, hogy „a Haza én vagyok” és „ubi bene ibi patria”.

Ez és ilyféle a „modern élelmesség”! És mi legyünk azzá de rögtön? — Ez 1-ször lehetlen, 2-or kiüntenők a bábavizzel a gyereket.

Nem oda Buda! — Hanem legyen magyarrá akit e föld hord s egével betakar! — Adjunk neki rá időt is. De addig dédelgessük, védjük fajunkat, ez államfentartó fajt, a földmives és földbirtokos osztályt, a földet — az anyaföldet a tőke fojtogatása ellen.

Ez csak elvitázhatlan jog, másrészt kötelesség.

Azért álltunk államba (sok egyéni jogunk eldobásával) hogy az állam védje a gyengébbet. Hát még mikor e gyengébb az állam alkotó és — kenyérmelő magyar!

„Imádom, még büneiben is nemzetem” monda a lángelmű költő. De mit tesz a Dieta? (nem Dieta, hisz abba utasítással küldtük követünket — mit Kossuth is legutolsó levelében is sajnál, és a felsőház reformjánál vél visszakerédrzhetni) hanem teszi a nép képviselőleti (?) parlament, melynek 3/5 része földbirtokos! Difficile satyram non scribere. Ugyanis:

Van egy osztrák magyar közös bankunk, mely 90 millió részvénytökével (tán ez se mind befizetve) forgat majd ötször annyi 380—400 millió bankjegyet. Ebből Magyarország dotatiója 58 m. Nagy, „de mihaszna” összeg. Mert kapják ezt a bankfiokok és bankárok 4%-re, ezek már adják vexlire 10, 12 14 percentre.

Mert a magyar földbirtokos — bár 10.000 holdas is, — még se kap direct a nemzeti bankból vexlire, mert ott csak a bejegyzett bankár s nagykereskedők vexlijét fogadják el.

Tehát a bank 4% jótéteményeit is újra csak a tőkepénzesek, kereskedők élvezik — ily agrarius országban hol a nép 82%-a mezőgazda, és csak 2% kereskedő.

Igaz hogy 28 milliót ad a közös

bank magyar földhitelre is, — de egy egy legkisebb kölcsöne 10.000 frt. Tehát csak a nagyobb magyar földbirtokos élvezheti. A többi sokkal több kis és középirtokos ki van zárva ebből is abból is. Hízik hát újra innét is ismét csak a tőke a tőzsér, és végre is a földbirtokostól, a ki e pénzt 3-ik 4-ik kézből kapja, kit a tőke uralma amugy is igen nyom!

Nem alulról csinálják hát az agrár kérdést a socialis aspiratókat, a tőke elleni harcokat sat. Mindezeket provokálják felülről, mi csak védekezniünk ha tudnánk.

Abnormis állapot biz ez, mint sok más kérdés, de egy tálból eszik milliókkal, azért nem lehet előlük kitérni, meg kell oldódniuk, még pedig mielőbb!

Nem elfojthatók mint a pezsgő, (mint hír szerint szándékoltnak). A gyuananyag izzik: jobb lenne rájuk villámvezetőt találni.

Megoldódniok kell — különben mint oldott kéve hull szét fajunk és nemzetünk!

É. Z.

## Hogy áll a világ?

Itthon. A nyári hőség, ugylátszik nagyon kedvez a bolondgomba termésnek, különféle cizfrábnál cizfrább javaslatokkal özönlik el az országot Tisza Kálmán mamelukjai melyek mind arra az egyre mennek ki, hogy a sajtó szabadságot, a képviselők szabad szólási jogát sat, meg kell szorítani, no hát nem is volna nagyon kényelmetlen egyelőre Tisza Kálmán urnak ha se írni, se beszélni nem leketne; hisszük azonban hogy jobban tudja mint udvari bolondjai, mi lenne az ily merényletek következése, s azért kétszer is meggondolja, mig egyszer megkísérli. Az sem utolsó dolog, hogy a csehek igen nagy barátaink lettek a mult napokban, a prágai színházat nyitották meg, erre Bpestől is érkeztek vendégek, a kiket nagy tüntetéssel fogadtak, járta a felköszöntő a magyar testvérekre. Csak hogy a cseh testvér öleléseire meg nagyon élénken emlékezünk a Bach — világból. Jól megnézzük mielőtt kérünk belőle.

Horvátországban, a tartomány gyűlés elnapolása óta, azt hiszik a tanuló urfiak, hogy a gárzadalkodás reájuk maradt, ez irányban nem is lehet rájuk panasz, hanem hát a bán ugy latszik, nem igen szereti a gyermek lármát, körműkre koppant, nevezetesen tiltotta hogy a deák uraknak nem szabad vizsgáznia, ami egyértelmű azzal hogy nem lehet előre menni.

Asztria. A német császár Gasteini fürdőben időz, mint rendszeren ez évadban szokott, honét haza utaztában királyunkkal fog találkozni; egyébként Ausztriában legnagyobb újság, hogy anarchistákat nem fogtak, s sensatiós gyilkosság a mult hét folyamában nem fordult elő. Beszélnek arról is hogy a „Schuberbund” (bécsi dalárda) tagjait mily fényesen fogadták Regensburgban, s hegya felköszöntésre adott válaszhaz szónokuk nagyon hangsúlyozta a bécsieknek a nagy német nemzeteli összetartozandóságát.

Franciaország. Türelmetlenül várják a chinai vizsály végét, mely ha az utolsó órában valami váratlan eset nem történik a napokban be is fog következni, A chinaiak készséggel fogadják el Franciaország feltételeit, s csapán a hadi kárpótlás nagysága felett folynak még az alkudozások; nehezen nyulnak a chinaiak zsebükbe, de hát ott vagynak a francia fregattok, majd ezek fenyegető közelsége kereszttül segíti őket e nehézségen is. A kolera egyre dühög, sőt habár lassan de következetesen terjed.

Angliában a főrendiház elleni hajsza van napirendelen, a miért a Lordok háza visszavetette az alsó ház által elfogadott választási törvényt, egymást érik a népgyűlések. Londonban a Hyde parkban egy ily gyűlésen 70 ezer ember vett részt, ugy látszik hogy e mozgalmat maga az angol udvar is szivesen nézi. — Az egyiptomi ügyek rendezésére összeült konferencia valóságos neveltség tárgyává lesz, tanácskoznak, elnapolják üléseiket, újabb értekezés ismét elnapolás, így megy anélkül hogy az ügy lényegét illetőleg, egyetlen lépést tennének előre. Persze hogy mindez az arabokat

nagyon keveset fenyegeti s a mahdi egyre nyomul előre.

Oroszország. A császár Varsóba szándékozott utazni, ezt a nihilisták felhasználván előkészítették az aknákat, melyek ssglyével boldogult apja után küldjék; de a terv felfedeztetett s számosan elfogattak; az összeesküvésben lengyelek nem igen vettek részt. Az utazási készületeket daczára ennek folytatják, azonban inkább csak színből, mert a történetek után aligha szánja el magát a Császár az utazásra.

## Mameluk világ.

A bachvilágban a hivatalnok sereg magánál a hirhedt miniszternél is bachabb volt, ma a Tisza imádó irodalmi nyomorékok Tiszánál is tisztábbak akarnak lenni: ez a nyitja azon általános ellenszenvnek mely a független, csúszás-mászáshoz szokni nem tudó magyar elemet a mai kormány iránt eltölti.

Soha még kormánypárt oly mértékben vissza nem élt a hivatalos hatalommal, soha a törvénytelenység oly nyilvánosan nem üzetett, soha a moráltipró cynismus oly pimaszul, oly eszmörletesen nem nyilatkozott, mint a mai kormány alatt.

A „Pesti Naplóban egy jegyzőkönyv volt közölve, melyben névszerint vannak felsorolva azon választók, kiknek választási jogát, csak azért, mert ellenzékiek voltak a választási elnök Zmeskál Kálmán gyakorolni nem engedte, hogy a kormánypárti jelölt győzelmét biztosítsa.

Kétszáznál több visszaélés van ott felsorolva, melyek mind elcátanus megsértései a világos törvénynek, biztos adatai azon corruptionnak, mely Tisza Kálmán kormánya alatt ily buja hajtásokban növekedett nagyra. Elképzelhetjük azon határtalan vesztegetést, hatósági erőszakot, mely ott előzetesen elkövetett, mert ugy kell hinnünk, hogy a választási elnök ily eszközökhez csak akkor nyulhatott már, midőn egyéb, megszokottabb aljasság a választók erélyén nem fogott.

Ha még ez egy eset valami ritka kivétel volna! de nem ritka. Az egész ország minden részében hallottuk a panaszokat, hogy a kormány pártja oly galád visszaélésekkel erőszakolta ki többségét, minők az előtt sehol és soha sem fordultak elő, s ha szörvényosan tapasztaltattak is, a közönségben meg volt a morális érzet, hogy a lélekvásárlókat jogfosztogatókat megvetette.

Fájdalom! a köztisztviselésnek ma már ezen erkölcsi elégtétele sincs meg; Tisza Kálmán 9 éves kormányzása elég volt arra, hogy a közönség a jogtalanság, erőszak gondolatához hozzászokjék, s belássa, hogy az erőt vett corruptio idejében a politikai morál tisztessége a kormány és pártja kegyeinek hasznával fel nem ér.

Megvagyunk győződve, hogy a hont megyei ellenzék sem fog elégtételt kapni indokolt jogsérelmeiért Tisza Kálmán többségétől; egy ily drága áron megválasztott mameluk képviselői széke többet ér a kormánypártnak, mint az igazság és tisztesség érdeke; a corruptio emberei, s a Tisza kormány támasza, a zsidó szellem ismét diadal napot fog ülni akkor, midőn a magyar nemzet igazságérzetét, lovagias becsületét, a corruptio pártjának minden tisztességét letipró érdeke ez ügyben is megfogja alálni a nemzet színe előtt.

Tisza Kálmánnak pedig naponként nyilik alkalma tapasztalni azon általa inaugurált politika hatását, mely nem jogot, csak erőszakot ismer. Mamelukjai kezdenek gondolkodni, s a kormány

synpathiát felhasználják saját üzleti céljaikra. Tudják azt, hogy a kormányt támogató, s a corruptiót terjesztő zsidóság ellen a nemzet minden rétegében gyökeret vert ellenszenv ellen mai nap szembe szállani valóságos nyereséges üzlet; eunélfogva a kormány-part journalistái már nem elégszének meg Tisza Kálmán szolgálatával, hanem beállanak azon hatalom szolgálatába, mely urukat, Tisza Kálmánt és kormányát is ujjain forgatja: a zsidóságéba.

A zsidóság pedig Tisza Kálmánnal sincs teljesen megelégedve, de mivel ez már rálepett azon lejtőre, mely a magyar nemzetet romlásba fogja vinni, tollforgató rabszolgáival kívánja oda vitetni a dolgot, hogy e lejtőn többé visszatérés, megállás ne lehessen.

A Timoleonok elárasztják az országot röpiratokkal, melynek egy és ugyanazon célja: a zsidóság uralma. Legközelebb egy vidéki mameluk irt „őszinte szót Tisza Kálmánhoz“ oly vastag brutalitással, minőt e nemből még nem olvastunk.

A kormány félhivatalos lapja is meg sokallotta a zsidó komizság ily alakban való nyilvánulását, s a szolidaritást vele szemben vissza utasítja. Pedig Tisza Kálmán főközlönyének ezt tennie nem volna szabad: a mamelukok vezére tartozik elismerni a mameluk tábor guerilláit is.

Az „őszinte szó“ tartalma egyébiránt sokkal érdekesebb, hogy sem a kormány-part a fölött napirendre térhetne. A zsidóság érdekében keveselli Tisza kormányának erélyét, reformálni kívánja az esküdtészeket úgy, hogy abban ne független elemek legyenek, de olyanok, kik az állam főérdeke, a zsidóság érdeke ellen szavazni ne merjenek; újra kívánja szervezni a bíróságokat, mert sem a tiszta-eszlári perrel, sem a zsidóellenes zavargók elítélésével nincs megelégedve; míg emezeket nevétséges csekély büntetésnek tartja, addig hajsza éle felé mered, hogy Magyarországon a zsidóságot egyáltalán törvény elé állítani merészelték. Pauler igazságügyminisztert határozottan buta embernek mondja, kit az antisemiták támoogatnak (?) s haragjában Tisza Kálmántól is megtagadja az államférfiúi tulajdonokat.

Talán ez egyben, az utolsóban igaz van, s ez igazsága mellett harszol az

**T Á R C S A.**

**Mi minden rossznak nem oka a zsidó? . . .**  
Igaz történet. Közli: Novák János.

Felső Magyarországon egyik kisdud falujában történt. Egy polgár családnál keresztelői ünnepe — paszta volt. A komák a jó hegyi bortól felhevülve összeörméntek.

Különösen Tóth András nevű koma érezte magát Kis Péter komája által annyira és oly érzékenyen sértve, hogy midőn az egész napi mulatság után, a késő esti órákban, szétoszolva hazafelé tartottak, Tóth András Kis Pétert a többiek füle hallatára s szavakkal fenyegette: „Még álljon kend komám, megbánja kend még ezt!“

Es őh csodálatos s vért fagyoló következőse a gonosz sors intézkedésének, másnap reggelre Kis Pétert a dohányos kertjében nagy késsel agyonszorvatta találták.

E rémhíre Tóth András azonnal halálos félelembe esett, kit a vele mulató társak — fenyegető szavai után — bosszúállással gyanusítván, gyilkosnak kiáltották ki.

A súlyos váddal terhelt, a rendőri közegek által azonnal elfogatva a büntető bíróság kezébe adatott, az ellene indított törvényszéki tárgyalás alatt bár a gyilkosságot határozottan tagadta s eddigi becsületes életére hivatkozva, magát ártatlannak nyilvánította, mindazonáltal a fenyegetést igazoló s egyéb tanúk terhelő vallomása folytán annyival is inkább, hogy azon éjjel nem otthon, nem a családjá körében töltötte az éj hátralevő részét, hanem a hol nappal csépelni szokott, egy özvegy uri aszszony pajtájában heveredett le és így akkor éjjeli hollétét tanúk által igazolni nem tudta — kötélt általi halálra ítéltetett.

Ha megrendíté a lakosokat a gyilkosság ténye, nem kevésbé hatott rájuk villámcsapás-ként az ítélet híre. Szégyen, fájdalom, kétségbeesedés dult kebleikben. Szégyentlét, hogy egy falujuk szülőttjét, egy családfejtartót, eddig józan életet tanusító, szorgalmatos, munkás lakos társukat felakasztják. Szégyentlét, mert tudták, hogy ez által oda van a falu jó

is, hogy Tisza Kálmán politikájával az ily kritikára rá szolgált. Vajha ez lenne az első jelentkezése azon nemesisnek, mely Tisza Kálmánt és pártját előbb utóbb elfogja érni, midőn a magyar nemzet öntudatának ébredése elfogja söpörni mindazon nemzet ellenes alkotást, mindazon eszközeit, rugóit Tisza Kálmán kormányának, melyek ma a nemzetet a zsidó uralom rabigájá felé hajtják.

**Szapuló.**

A függetlenségi párt fősakterei kimaradtak az országházból; Hefi, Ötvös, Polonyi került nélkül annak. Nagy baj ez, mert a seft nem megy oly jól, ha nincs alkalmas aulság, hova az ember kirakhassa a portékáját: szem-betünőbb üzleti helyiség pedig nincs az országháznál azok számára, kik az elvekket kereskednek.

De hát a helyiségek el vannak foglalva mind. s miután a természet törvénye szerint egyidőben ugyanazon helyen csak egy tárgy lehet, Ötvösök, Hefiék sem foglalhatják el a kívánt helyet az országházban, mert azt már elfoglalta más.

Hogyan jussanak be már most a fősakterek? ez ám a fogós kérdés.

A zsidók akarják. Igaz, ez nagy sor; s a coripheusok is akarják, ez még nagyobb sor; s a választók azonban nem akarták: ez a legnagyobb sor mégis. Hát hiszen van a zsidóknak pénzük, valamely függetlenségi, kisebb sakternek vetnek valami kárpótlást a honatjai állásban rejlő tekintélyért, s ez ott fogja hagyni helyét s haza megy kortesenek a kimaradt fősakter érdekében.

Nagyon szép, nagyon bölcs, de nekünk ugy tetszik, mintha e számadás korcsmáros nélkül volna csinálva.

Vajon egy keservesen az országházba jutott vidéki zseni honatjai hiúságát, ki lehet-e tisztára kézpénzben fizetni?; vagy van-e olyan önzetlen hazafi, ki pártédekért feláldozná képviselői székét? . . .

De miért is áldozni? Hiszen annyi tudomány a leghallgatóbb mameluknak is van, hogy pártérdekben a maga képviselőiségét fontosabbnak tartja Tiszáénál, mért engedne tehát a kis sakter a nagy sakternek?

Aztán a dologhoz van szöllása a választóknak is.

Biz' Isten! akármilyen hétréti zsidó legyen valaki, nevezze bár Hefinek, Ötvösnek, a spekuláció néha csütörtököt mond; most is azt fog mondani.

Legmulatságosabb az volt, hogy Hefi és Polonyiék Vadnay Andor holt hírére a tapolczi kerületre is spekuláltak. Hanem Vadnay Andor sokkal jobb pártember, hogy sem meghaljon, mikor attól tarthat, hogy kerülete a sakterek martaléka lesz.

A kötelesség érzet legyőzte a halált, s a sakterek számitása keresztül van huzva. Éljen Vadnay Andor!

A sakterek pedig spekulálnak tovább, háznak, mint az örök zsidó, s nem találnak

**H I R E K.**

— **Az állandó választmány** mult keden tartotta meg ülését, hogy az augusztusi évnegyedes közgyűlés fontosabb tárgyait előkészítse. Előfordult Trefort minister azon leirata is, melyben felhívja a megyét, hogy a gymnasium

vosság csinálással; mert az neki ugy sem használ; mert neki ugy is meg kell halni. Az uraság megütözköve a fiu szavain, komolyan néz rá, s követeli hogy szölljön, miért kellene neki meghalni?

Ekkor a subancz e kérdést intézte a urasághoz: „Üdvözül-e az ember, a ki valami titkot tud s azt ki nem mondja?“ Mire az uraság kíváncsisága a titok megtudhatását illetőleg egészen feleségáztatván sietett a kérdésre ilyképen felelni: „Nem csak, hogy nem üdvözül a ki valamely titkot ki nem mond, sőt inkább elkárhozik, kivált ha a titok valamely ártatlanságot derítene fel, elhalgatása pedig bünt takar. Most már fiam — folytatja tovább az uraság — csak minden félelem és tétovázás nélkül felezz fel előttem titkodat.“

„Ugy ám, de akkor engem agyon ütnek,“ mondja a fiu.

„Te az én pártfogásom, az én védelmem alatt vagy,“ bizatja az uraság, „ki merne tehozzád rossz szándékkal közeledni, midőn én őrizlek; ne félj te senkitől. megvédek én mindenki ellen, csak bátran ki azzal a titokkal; mert látom, hogy a te szived s lelkiismereted addig csendes és nyugodt nem lesz míg a titkot ki nem mondod.“

Végre engedve a gyerek a sürgető felszólításnak, de saját szive sugallatát is követni óhajtván, elhatározta magát a titok felfedezésére, mit így kezdett el:

„Nem tűrhetem tovább a lelkemen a titkot, ki mondom nagyságos uram előtt, hogy Kis Péter bécitsem nem Tóth András gyilkolta meg, hanem Kerti Miska és Pásztor Jóska a két juhász bojtár ölték meg.“

„Előbb kellett volna szólnod fiam, mondja az uraság, de talán még most sem lesz későn szegény Tóth András megmenteni. Azért csak folytatd tovább elbeszéléseidet, miként jöttél e nagy gonozságnak nyomára?“

„Hát kérem allassan, az ugy történt — beszéli a fiu folytatgatólag — hogy, mint rendszeren egy a gyilkosság éjjelein is hármán fekdűnk a pajtában én, meg a nevezett két bojtár. Egyszer csak mély álmomból száraz falevéhez

helyet, hol eladó elveik portékáját kirakhassák. Rosz sors! A mult dicsőség zománca lekopott rólok, s ma már csak a handlék előtt lehet értékük. Ötvös ur ott is kezdte, hanem a mit ő árul, az már oly elnyűtt portéka, hogy a handlék sem használhatták.

Fősakterek, ti csak — várjatok! . . .

Sokan rájöttek már arra, hogy az antisemitismus mégis csak valami; se nem gőz, miként Ötvös mondja, se nem ámitás, miként Mocsáry szereti mondani, hanem egy erős idea, melynek az országban ma már nagy ereje, s az országházban pártja van.

Sem gyűlölettel, sem frázisokkal agyon ütni nem lehetett; gondolkoznak tehát, mivel lehetne megsemmisíteni, vagy hogyan lehetne feltűnés nélkül hozzá állani.

Ma már nem is arról van a szó, hogy az antisemiták változtassanak elveket, csak azt kívánják tőlük, hogy legalább változtassák a nevéket.

Mióta Hefi megbokta magát, még Kossuth is beismeri, hogy igazságunk van, csak a nevünk nem tetszik.

Tudtuk mi azt jól, hogy az a nagy lélek, „ki távol sir e nemzetben“, nem lehet érzéketlen e nemzet bajaiival szemben, s midőn őt Hefi helyett, Hefi megbuktatásával meginformálta maga a nép, ő is megértette bajunkat. . . .

De hát miért változtassuk mi nevünket? hisz' az mai napság zsidó virtus, mi nem mehetünk a Rákóczi lozgek, Hunyadi Jainkefek, Székeli Árminok példája után: van nekünk becsületes nevünk, mely elveinket, érzelmeinket is kifejezi: „függetlenségi zsidóellenes párt“.

Ez a jel, mely nekünk megjelent az égen: in hoc signo vinces! Ennél maradjunk.

**Tudnivalók.**

**Tudósítás.** Alolirt tudomására hozom a karádi egyház ker. r. k. néptanító uraknak, miként május hó 14. Tabon tartott egyleti gyűlés alkalmával testületileg tett interpelláció folytán hogy tanító gyűlésre menés alkalmával a tanító uraknak megjárando 2 frt napi diurnum és kocsifurvar kiszolgálása a község biráitól sok helyen megtagadtatott; orvoslás végett a jegyzőkönyv 5. pontja értelmében lépéseket tevék a tabi, igali- és lengyeltői járás szolgabirainál mire hivatalos rendelkezések folytán meghagyatott a község jegyzői és biráinak hogy nem csak a kocsifur, de a 2 frt napi diurnum is a magas nevelésügyi miniszter urnak 20311. sz. rendelete folytán ellenvetés nélkül a tanító ur által kiadandó nyugtára a község pénztárából, menés előtti napon kifizetendő. Kivánatra az elnöki meghívás fölmutatandó. Így a a május 14. megtartott gyűlésre volt tanító urak 2 frt diurnumokat nyugta mellett a k. biráitól követelhetik. Hazafiúi üdvözlettel Tóth József egyleti elnök.

**H I R E K.**

— **Az állandó választmány** mult keden tartotta meg ülését, hogy az augusztusi évnegyedes közgyűlés fontosabb tárgyait előkészítse. Előfordult Trefort minister azon leirata is, melyben felhívja a megyét, hogy a gymnasium

igazgatói állomásának betöltését, mely eddig a megye jogköréhez tartozott, engedje neki át. Az állandó választmány többsége a minister kivánatát teljesítendőnek találja, meglehet tán jobb is ha ugy lesz, egyre azonban okvetlen vigyázni kell a megyének, s ez az, hogy a gymnasium keresztény jellege, minden eshetőségek ellen továbbra is biztosítsassék.

— **Vadnay Andor halál híre a fővárosban,** melyet lelkiismeretlen gaz zsidó eresztett a világba, általános, mély részvétet keltett. Az antiszemita kör és országház azonnal kitűzték a gyász lobogót, a hogy a „Nemzet“ és „Pester Lloyd“ zsidó lapok a gyászírt köztudomásra hozták esti lapjukban. A másnapi reggeli lapok kivétel nélkül a legszebb necrologokat közölték az „elhunytól“, sőt a sakter világ revolver lapjai Vadnay A. arczképét is hozták. Istóczy Győző, dr. Rác Géza képviselők és Szitár Dénes rögtön elutaztak a „temetés“re és általuk értesült a főváros, hogy a halál szemtelen zsidó mystificáció, hogy Vadnay Andor nem csak hogy nem halt meg, sőt ellenkezőleg orvosa dr. Huray szerint a beteg állapota javulásba ment át. Képzeltetn a krokodilus könyveket síró zsidó sajtó orrának hosszúra nyúlását e kedvező híre — Utnak is indították már a négy ízben bukkott Hefyét és a filosemita Polonyit Tapolczára a függetlenségi sakter párt nevében. Az áldott isteni végezt azonban ugyan gyorsan keresztet huzott a zsidó világ számításain. A mily fájdalom részvétet keltett a halál hir, épen annyira örvendett a czáfolaton a főváros közönsége, a mely a zsidó és zsidóbarát lapoktól undorral fordul el.

— **Edelsheim Gyulai báró** lovassági tábornok és magyarországi főhadparancsnok július hó 23-án Kaposvárra érkezett, hogy a közös hadseregbeli helyőrség felett szemlélet tartson; kíséretében voltak a 44-ik és 52-ik gyalogezredék ezredesei is.

— **Jeleztük volt,** hogy Somsich Pál arczképe az augusztusi gyűlés alkalmával ünnepelesen fog leleplezteni s a gymnasiumnak átadati. Most arról értesülünk, hogy a rendező bizottság — nagyon helyesen — tekintetbe véve, miként a megyei bizottmány számos előkelő tagja részint gazdasági teendővel, annyira el van foglalva, hogy hazulról távoznia lehetetlen, részint a nyári hónapokat rendszerint nem itthon töltvén, ezek az ünnepele megejtéséről tudomás sem vehettek, ezen ünnepele megtartását, hogy ugy az alkalomhoz, mint a megyéhez méltó legyen, a novemberi gyűlésre elhalasztotta. Az ünnepi szónoklatokat Tallian Pál birtokos, az iskolai választmány nesztorja és Maár főjegyző urak fogják tartani.

— **Balaton-Füreden hajó s** első versenyt rendezett a „Balaton-egylet“, első nap 19-én a versenyt dühöngő szélvész zavarta meg, mely „Szentát“ Szalay Imre képviselő hajóját a tihanyi partokra vetette; nevezett képviselő társával Ehn Kálmán uralmal meg azon éjjel szerencsésen kocsin visszament Bfüredre; nehezebb volt sorsa azon három angol matrónnak kiket az orkán „Szelvész“ yachton 24 órán át hordozott a háborgó Balatonon, mindenki

hasonló lassu zörgés és szokatlan suttagás ébresztett fel. Mozdulatlanul fekdűtem szalmagyamon, nehogy ébrenlételem elárljam. Lélegzetem is vissza fojtva hallgatóztam. A suttagásból annyit értem meg, hogy: „Rozskor találtunk menni, ép akkor jött haza a pászitából, különben nem vett volna észre. Most már ugy is lefekűdt, mivel nem is gondolja, hogy még egyszer visszamejünk; ha már többet nem szedhetünk is, a mit összekötözünk, azt legalább elhozuk. Kiváncsiságom a legmagasabb fokra hágot, étem a vágófél megtudhatni, hogy vajjon hol voltak már egyszer és hova akarnak ismét menni és mit akarnak elhozni, mert, a két suttagó Kerti Miska és Pásztor Jóska volt. A mint észrevettem, hogy a pajtát elhagyták, azonnal felkelve, elkezdtem a sötétben tapogatódzni, megtudandó, hogy vajjon mi-csoda zörgős postékké hoztak előbb, hát egy nagy rakás száraz dohánnya akadtam. Azután a keritések mellé huzódva, kiszámított távol-ságban, hogy észre ne vegyenek, lassu léptekkel követtem őket, míg végre a falu legszélső házánál a kert sövény kerítésén bemászva, Kis Péter bácsi dohánys kertjében voltam. Kevés idő múlva az egyik legény a sövényen át a kertből kijött s a másik által kiadogatott csomókat rakosgatta le szép csendesen, midőn egyszerre csak a kertben levő legényre, ki már a kerítésre felkapaszkodott, hogy kiugorjék, iszonyu káromkodás között valamely jó kezbelivel nagyot huzott valaki, akkorát, hogy a legény visszaesett a kertbe s a földön elterült. A mikor a kerítésen kívül álló legény — kinek hangjáról Kerti Miskára ismertem — azt kiáltotta társának: „Szurd agyon azt a mindenségét neki!“ Pásztor Jóska nem is készt a maga védelmére, a csizmaszár-ból nagy kését előrántani s azt a kert tulajdonosának nyakába szurni, hogy akadálytalanul kiugorhassék. E pillanatban kimagyarázhatlan borzalom szállt meg. Eszeveszeten futottam haza a pajtába is egészen elaléva rogytam le szokott fekhelyemre.

Jöttek a bojtárok is, de sokkal többet kés-

vezstüket hit Füredre. M vissza hozná társaságból is Füredet, min ebből koránt is kellettél t „magyar tenz mondja a rég nem lesz ez t

A már kiájén nagy szél tartó hús kel időjárás ily k hőség ellen k kat, de egynt seknek is, ső kedvnek is. H veszekelni tny nyakunkon, n rését megelőz kor újra kinő s végre is emt magától. ingy Aki aztán el hogy a malon ben 50 zsidó undorodásába dűhet a torr Más városban lyet, minő a zonyitják, ho — Kaposvár nem éri fel az

— **Jogos p** nek földjeik a katonai kin letét bérben el melyben majd latokat. Ilyen tona puska tő dobolni a váro lenség elkerü t ő z k o d j é k a katonaság p volból a mezőn földjeikre dolg ság nem kerül és legsürgőselet tartsa, a nép idején a raj pliját idej dolgozni a nek tesz hogy a lögyak arozt kaszany tehenet pedig egy állapot oly tulajdon szab sítja a törvény szabad haszná de azért az rajta, s elhíttet megvédi őt a köteles valam katonai kincst is, hogy ez ne terhe, mely eg azok egyenkén rendelkezhetik melyet a kator

tek, mint a m volna. Bizonyo ttták el valak sőt a mit elonnan, a miko vissza s itták után az áldom

A bor szesz uegzarvarván s suttagni, min jajveszékelt, he ijedében bent Mire Kerti Misk „Hol nekem benne ne mar tépt volna. Me kép bántál el ban áll, az ör rög, elbántam ne félj, nem s senkinek. A k

Már hajnalo utolsó kortyot rajtam, nem köhögnöm kell merően nézél csak most esztában más is

„Régen nem az idős bojt fel, mondam n folytatá Miska kára; huzakod azon gondolko hinak, feltűnt, hét közepén — Kata nénihe szonyhoz ment szokott. Oda ték a zsidóho pedig azallat, hallottam, ne a mi az éjjel t zonylatom, ho semminek, ko jak semmit, u

vesztiket hitte, midőn visszavetődnek Balaton-Füredre. Mintha a „Balaton-egylet” újra vissza hozná a régi jó időköt, ez idén az uris társaságból is számosabbán látogatják Balaton-Füredet, mint csak tavali is. No persze, hogy ebből korántsem következnek, mintha az idén is kellenél több zsidó nem pöffeszkednék a „magyar tenger” partján. De hát, hogy is mondja a régi nóta: Ne szomorkodj légy vig, nem lesz ez mindég így!

A már kiállhatlan forró napokat e hét elején nagy szélviharral jött eső, aztán folyton tartó hős kelleme napok váltották fel. Az időjárás ily kellemes változása elnémitotta a hőség ellen minden ajkáról hangzott panaszokat, de egyuttal véget vetett a fürdő tervezéseknél is, sőt a fürdő építési vállalkozási kedvnek is. Persze, mert mi bajban csak jajveszkelni tudunk, hanem, ha a baj nincs a nyakunkon, nem igyekszünk annak visszaterését megelőzni. Majd lesz ismét meleg, s akkor újra kinlódunk, panaszkodunk, tervezünk s végre is ennél fogunk maradni, mert a fürdő magától, ingyért nem jön hozzánk közelebb. Aki aztán el nem tudja magát határozni arra, hogy a malom árokban 2 négyzetölés térségben 50 zsidó között fürödjék megbetegedjék undorodásában, az bátran beteggyáznak dühét a törzség miatt kimerülve, elcsigázva. Más városban nagyon megbecsülnék az oly helyet, minő a Ballakut, melyről szakértők bizonyítják, hogy fürdőnek kitűnően alkalmas — Kaposváron a szűkeblőség és indolentia nem éri fel az egészség értékét ököllel.

Jogos panaszuk van a polgároknak, kiknek földjeik a Cser erdő mögött terülnek el; a katonai kincstár ugyanis a Cser erdő területét bérben bírja, s ott építette fel lövöldjét melyben majd naponként tartják a lögyakorlatokat. Ilyenkor aztán, tekintve, hogy a katonai puskák több ezer lépésre hord, kiszokták dobolni a városban, hogy esetleges szerencsétlenség elkerülése végett „mindenki tartózkodjék saját földjére kimenni” a katonaság pedig öröket állít ki, hogy lövöldből a mezőről elhajtsák az embereket, kik földjeikre dolgozni járnak ki. — A katonaság nem kerülheti ki, hogy mikor a legnagyobb és legsürgősebb dolog idő van, lögyakorlatait tartsa, a nép pedig kénytelen a bányát idején aratni, kukoriczját krumpliját idején megkapálni, s így ha dolgozni akar, örökös életvesztésnek teszi ki magát. Így történt, hogy a lögyakorlatok alkalmával az idén egy arató kaszanyelét, egy embert nyakban, egy tehenet pedig agyon löttek. Valóban csudálatos egy állapot oly országban, hol a birtokok, a tulajdon szabad, korlátlan használatát biztosítja a törvény! A kaposvári polgár földjének szabad használatában meg van akadályozva, de azért az adót kéréshetetlenül megveszik rajta, s elhitetik vele, hogy azért az adóért megvédi őt a törvény. Tudjuk, hogy a város kötelei valamely területet bérbebeosztani a katonai kincstárnak lövöldének: de tudjuk azt is, hogy ez nem lehet oly terület szolgálma terhe, mely egyes birtokosoké, melyről tehát azok egyenkénti beleegyezése nélkül senki nem rendelkezhetik. Ha kicsiny, vagy rövid a terület melyet a katonai kincstár e célra bir, szerez-

tek, mint a mennyi idő alatt haza érhetek volna. Bizonyosan a dohány csomókat takarították el valahová, mert a pajtába nem hozták sőt a mit előbb oda hozták, azt is elvitték onnan, a mikor egy pintes üveg borral tértek vissza s itták a jól végzett fáradságos munka után az áldomást.

A bor szesze megoldván nyelvük kerekét, uzezavarván fejüket, gondtanubball kezdtek utatogni, mint előbb. Pásztor Jóska azon jajveszékelt, hogy kése nincs a csizmaszárbán, jidejében bent felejtette az áldozat nyakában. Mire Kerti Miska egész önelégülten mondja: „Volt nekem arra gondom öcsém, hogy késed benne ne maradjon; mert még árulónk lehetett volna. Megnéztem én az öreget, hogy miképp bántál el vele, s látva, hogy a kés nyakában áll, az öreg pedig javában mozog és hőrög, elbántam én vele, megöltem egészen; ne félj, nem szől az többet egy árva szót is senkinek. A késedet pedig elhoztam.”

Már hajnalodott s még itták a pintesből az utolsó kortyot; midőn a köhögés erőtt vett rajtam, nem tudtam magamat türtőztetni, köhögőm kellett. Erre a bojtárok megrezzenve merőben néznek egymásra s aztán reám. Mintha csak most eszméltek volna arról, hogy a pajtában más is van ő rajtok kívül.

„Régem nem alszol gyerek?” kérdezi Miska az idősb bojtár. Épen csak most ébredtem fel, mondtam nagyot ásítva. „No hát kelj fel — folytatá Miska — úgy is reggel lesz nem sokára; huzakodj fel, aztán gyere velünk”. Mig azon gondolkodtam öltözés közben, hogy hova hinak, feltűnt, hogy mind a két bojtáron — a hét közepén — tiszta gatyá van.

Kata nénihez, ahoz a szegény özevgyaszszonyhoz mentünk, a ki a bojtároka mosni szokott. Oda érve, Katanénit mindjárt elküldték a zsidóhoz egy üveg pálinkáért. Engem pedig azalatt, elkezdtek vallatni, hogy nem hallottam, nem láttam, nem tudok-e valamit a mi az éjjel történt? S miután én erősen bizonyítottam, hogy se tudója, se látója nem vagyok semminek, komolyan intettek, hogy ne is tudjak semmit, mert ha legkissebbet meghallanak

zen a város olyat mely e célra elég; ha nincs olyan birtokában, ám sajátítson ki, de az lehetetlen, hogy valaki birtokának szabad használatától eltiltassék, munkájában megakadályoztassék, s élete, testi épsége imminens veszélynek tétessék ki akkor, ha a sürgős munkaidő arra kényszeríti, hogy Isten adta természet, élelmét betakarítsa. Ajánljuk ez ügyet a városi hatóság, különösen a képviselőtestület figyelmébe, miután ezen okvetlenül segíteni kell: a város hatósága nem tűrheti, hogy polgárai bármilyen tekintetben jogsérelmet szenvedjenek, de különben is mindazon munkamulasztások folytán felmerülő károkat, melyeket az egyesek munkájukban való akadályoztatás miatt szenvedhetnek, felelős is; de felelős főleg a netáni szerencsétlenségeikért!

Ludtolvajt fogott a napokban a város kapitány ur és személyesen be is kísérté a corpus delictivel megterhelt tolvajt a városba egész a főútczái Sohr féle boltig. Ott megállapodtak, s hivatalos buzgalmában rögtön meg is tartotta a rendőri elnyomozást. Először is azon kezdte, hogy a tolvaj személyazonosságát constatálja, s kikérderte a deliquentus kitértét. Ez sántos embernek valotta magát, s be is ismerte a tolvajlást. Ámde a kapitány ur nem azért rendőrkapitány, miként egyzóra elugyja a tolvajnak hogy Sántosra való, de meg egy nagy szakember, Andorka Gyula csurgói járásbíró híres példája is szemelőtt lebegett, ki a lőtolvaj kolompár cigányokat küldte el nagy bölcsen, hogy fogják el társaikat, — meghozta tehát a Salamon határozatot, hogy menjen el a tolvaj Sántosra, és hozzon községi bizonyítványt, vajjon csakugyan onnan való-e? a ludakat azonban biztosítékul letartóztatta. A tolvaj a bölcs határozatnak nagyon megörülve el is ment, s a ludak pedig Sohrnál várják tolvajukat. De hát a kapitány ur is hiában várja, s most már, — miután egyebet nem tehet — a ludakat fogja kiléttük és a tolvajjal való viszonyuk iránt kérdőre fogni... Ezt az ügyet bizonytízstelt kapitány ur! nagyon, de nagyon — elszujsterolta.

Apollo című kardaltársaság érkezett Kaposvárra, hol már két előadást tartott is a szinkörben. A daltársaság nemzetiszínház operájának kardalnokaiból áll, kik a déli vasut mentén levő fürdőhelyeket, Sifótok, Boglárt is meglátogatták, mindenütt pár előadást tartva, s Kanizsán át jöttek hozzánk Kaposvárra karmesterük Bodorfi Soma (különbén Krausz Samu) vezetésé alatt. A kar programját szépen és szabatosan énekelte le a csekélyszámú közönség előtt. A zene és karének barátságát figyelmeztetjük az Apollo társaság estélyeire. — Meghívás. „Kaposvári iparos ifjúság képző- és betegsegélyző egylete” i. é. augusztus hó 3-án délután 3 órakor saját helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egylet tiszteletbeli, pártoló és rendes tagjait, valamint az egylet ügyei iránt érdeklődőket tisztelettel meghívja — az elnökség. A gyűlés napi rendje: 1. Elnök választás. 2. Az egylet vagyonának kimutatása s pénztárnok választás. 3. A házigondnok és könyvtárnok jelentése: a leltár és könyvtár állapotáról. 4) Netáni indítványok.

— A jól értesült Somogy azt újságolja, hogy

avagy észrevesznek hogy valami szó tölem eréd, azonnal halál fia leszek.

Az uraság ekként biztos tudomásra jutván e nagy gonoszágának, tüstént rendelkezett. Lovas embertől levelet küldött a legközelebbi mezővárosban állomásozó csendőrpáncsnok-sághoz, a két gonosz bojtárnak sürgetőleg leendő elfogatását kérve. A csendőrök a megremült két czinkost a nyáj mellett a mezőn fogták el s megkötözve — szekéren — a törvényszék elébe vitték, hol már az egész ügy fordulata szinte tudatva volt. Elvitték a csendőrök magukkal a bojtárokat levett szenyves gatyáit, melyeket Katanéninél bár már vízbe áztatva, mindazáltal még látszatós vérfoltokkal borítva meg is találtak. Azt hazudták a gonoszok Katanéninek, hogy birkát fejtettek s attól véresedett el gatyájuk.

Azonban midőn bírák, mintha csak látták volna gonosz cselekedetük lefolyását, midőn eleitől végig mindent elősoroltak nekik, hogy miként tették ezt, meg azt, midőn a véres gatyákat megmutatták nekik s határozottan állították, hogy azok mitől véresedtek el, nagy csodálkozásukban, hogy miként tudhatják az urak mindezeket, egész belsejükben megrendülve előbb Pásztor Jóska az ifjabb, aztán Kerti Miska az idősb mindent kivallottak, mindent elismertek.

A bírák azon kérdésre, hogy mi ok indította őket a gyilkosságra, azt az őszinte választ adták, hogy ők nem akartak gyilkolni, csak dohányt lopni; a gyilkosságot a kényszer helyzet hozta magával, mivel a dohánytulajdonos nem akart titlegeléseivel felhagyni. Azon kérdésre pedig: hát a dohányt minek loptátok, holott egyitek sem pipás? Azt felelték: a dohány lopásra Salamon gazda a korcsmáros zsidó kért rá, azt mondta, hogy ha egypár mázsa dohányt viszünk neki, a mellett, hogy pénzt is kapunk tőle, még egy pár vasárnap rá is mulathatunk.

Szurkolt erősen s főzte a taplót Salamon gazda, mikor a bojtárokat elfogták, no hiszen volt most ijedség, jajveszékés, midőn a csendőrök Salamon gazda lakásán is megjelentek,

a kormány a gymnasium épület nagyobbitására 6000 frtot ajándékozott, egyszersmind utal a kormány jóakarására és meleg érdeklődésére, melylyel Kaposvár iránt viselkedik, természetesen azért, hogy a minisztert megválasztotta képviselőnek. Ebből a 6000 frtos historiából pedig csak annyi igaz, hogy a kormány az unjon alapított polgári leányiskolának felszerelése és fenntartására 3 évre évenként 2000 frtot — igért. Igért egyszer már az elemi iskolára is, midőn azt felekezetiből községivé alakította át évenként 500 frtot, három évig meg is adta, de már annyi idő óta nem adja, hogy ez a 6000 frt kamatosított még akkor is kikerülne belőle, ha valóban meg is akarná adni és nem csak — igérné azt.

Keresztény ügyvédek sorsa. E lap közölte annak idején, hogy a főváros egyik legnagyobb borkereskedő czége, a Latzkó-féle ellen a csőd elrendeltetett, a melyből, — több mint bizonyos, — hogy a vagyon bukott czég, mint duszadag fog phoenix madárként feltámadni. — E csődügyben a napokban tartották meg a hitelezők a szokásos tárgyalást ügyvédekkel képviseltetve magukat. Ez alkalommal 3 keresztény ügyvéddel szemben 68 zsidó doktor volt jelen. E két szám: 3 és 68 a legtekélyesebben festi a fővárosi keresztény ügyvédi kar helyzetét, s napnál fényesebben bizonyítja, hogy a zsidó doktorok hada már eddigé is rettenetesen leszerítta a keresztény ügyvédet dolgát. Az ipart, kereskedelmet, vagyon domináló zsidóság sohasem bizza ügyeit keresztény ügyvédre, holott akad keresztény balga elég, a kinek meg csak zsidó prókátór kell. E tények magyarázzák meg aztán, hogy a budapesti kereskedelmi és váltótörvényeseken keresztény ügyvédel elvétve lehet egyet-egyet találni, holott a zsidó doktoroktól hemzseg e jogszolgáltatási bérpálya. No de hát így van ez az ügyvédi praxis minden terén és a kicsak egy kevéssé is mer következtetést vonni a jövőre, a tényekből kizárólag azon szomorú képet vonhatja le, hogy, — ha csak az antisemitizmus nem segít ez állapotokon — Magyarországon fővárosában 10 év alatt nem lesz egy számba vehető keresztény ügyvédi iroda. Köztudomású dolog ugyanis, hogy legjobb hírből álló keresztény ügyvédek irodáiban alig lát az ember már ma is egy segédet, a hol nehány év előtt még 10—12 segéd alig győzte meg a munkát. Ezt köszönheti a keresztény ügyvédi kar a zsidó liberalizmus nagyszerű szamarainak, a szabadság, egyenlőség, testvériség nevében.

Miből lesz a hernyó? Az „Egyetértés” című világraszóló sakterlap egyik mult heti számában a személyi hírek között a többek között az volt olvasható, hogy Tisza Kálmán miniszterelnök Gesztre, Haynald Lajos kalocsai érsek bibornok Kalocsára és dr. Visontai Soma ügyvéd Krakkóba utazott. — A fővárosi értelmiségnek azon része, mely a személyi híreket is begyűbe veszi a reggeli kávézásnál, jó izűen mosolyogta meg a sakterlap közleményét, — a mely Tisza és Haynald mellé egy alig egy év óta önállóságra vergődött fiatal prókátort emel, s azokhoz hasonló hírneves férfiuvá avatja. — E rendkívüli komikus dolog nyitja az, hogy ez az „Egyetértés” szerint

hogy őt, mint orgazdát a törvényszék eleibe hurcolják.

A gonoszágának ilymódoni napfényre kerülése folytán, kiderült, hat a szegény Tóth András ártatlansága is. Csakugyan meghallgatta az ég mindenható ura a kétségbeesett hü nő és az ártatlan gyermek imáját. Csodálatosan kideríté a férj és atya ártatlanságát s visszaadá nekik a kenyérkeresőt.

A tömlőcből kiszabadult s haza érkezett alig 44 éves férfit az első pillanatban nem ismerték meg övéi. Nemcsak, hogy régi egészsége színéből egészen kikelve s megsoványkódva jött haza, de a milgecsodálatosabb a távozásakor — két-három héttel ezelőtt — még fekete hajjal bíró ember haja tisztára megfehéredett. Szegény a feletti nagy bánatában, hogy neki ártatlanul kell meghalni — megöszült.

Elégge megszenvedett gondatlan fenyegetésért. Tóth András helyére a siralomházba Kerti Miska jutott. Ő biztatta társát, hogy szurja agyon s utóbb ő ölte meg egészen Kis Pétert sőt a dohány lopásra is ő vette rá Jóska.

Az ifjabb bünös 15 évi sulyos börtönrre ítéltetett. Hát az orgazdával mi történt? Múltán kértheti az olvasó, mert napnál világosabb, hogy ezen gonosz rablógyilkosságnak — erkölcsrontó rábeszéléseivel — egyedül ő volt szerző oka. Ő küldte Miskát az akasztófára, Jóska pedig a hosszas börtönbe.

Hja! De Salamon gazda nem azért zsidó, hogy egy két keresztény „gőj”ért felakasztassa magát. Ha most nem sikerült a gseft, majd sikerül máskor.

Nem találták meg nála a lopott dohányt, minél fogva ő határozottan tagadott mindent; egyszóval: kimosta magát minden bajból.

De az uraság maggyőződve levén zsidaja jellemelen, erkölcsrontó életéről, egyszerűen felmondta neki a bérletet s elhatározta korcsmáját soha többé zsidónak nem adni.

országot világot érdeklő dr. Visontai Soma — zsidó, a róla szóló utazási hirt közlétevé reporter pedig valószínűleg szinte — zsidó. Ekként lesznek a zsidó prókátorokból egy pillanat alatt országos nevű egyének a keresztény magyar kollegák nagy dicsőségére.

Az Egyetértés új tulajdonosra lelt. Hosszu alkudozások után, az „Egyetértés”-t végre sikerült tudni tulajdonosának Csávolszky Lajosnak. — A magyar nyelven megjelenő zsidó lap új tulajdonosa a „Pallas” című nyomdarevénnyársulat, a mely a csőd alá került Wilkens és Waidl féle nyomdáját vette át, a hol az előtt a „Függetlenség”-et adták ki. Szükségtelen is talán megemlíteni, hogy az új revénnyársulat zsidó tőkével alapított és ennek folytán, habár Cs. L. szerkesztőnek továbbra is megmarad, — az „Egyetértés” továbbra is a sakter világ közlönye marad.

## VIDÉKRŐL.

Balaton-Felvidék, július 22.

Aratásunk bevégezte után már e hó 15-én elkezdtek a próba esélyést, s az egyre-másra kielégítő, türethető. Buzánk kevesebb rozsdás, rozsunk szép duzzadt szemű, és mivel szalmára holdankint átlagosan 14—18 keresztet 13 kévével számítva adtak 1—1 mérczét, vagy uj módiasan szólván, 24—25 kilogram suly magot adtak. Ára még nincs, a közeli veszpremi piacon 8 frt 50 kr. volt kicsiben métermázsúja. Árpánk szalmára holdankint kevesebb az őszinel, nem zugorodott, apadt szemű, mint mondják: 6—7 magot ad, kereskedők egyelőre 7 frtért kérték má. mázsánként. Zabunk lábán van, ritkás keveset érő. Kapás növényeink a perzselő hőség szünetelése után meglehetősek. Virágzás után megintestül szőlőfürteink, mintha gondos, szakavatott műkerész háritatva volna el nyeső műszerével a felesleges tömötten, sűrűn álló bogtyókat, vagy szemeket, szépen állnak, jó reménnyel biztatnak. Kalászos növényeink ló-, gyalogkézi-gép által, facséppel munkáltatnak, s az ily munkások díja: a tizedik merceze, vagy köből, hozzá kasszirózás bor, pálinka, még az aratóké volt szinte a 10-ik kereszt, semmi rá, vagy hozzáadás! Ugy van-e más vidékeken, nem tudom? „valahány ház, annyi szokás.”

Füredi savanyóvíz helyiségünk megnyilván már az evező-hajókázási csónak versenyeiken igen látogatottak, középszarui zene-egylet cigánybanda jól szervezett, kitűnő erővel működő színtársulat: Mándoki igazgatása alatt meglehetősen pártolást szórakoztatják a diszes közönséget.

A nemzet universalis bárója: halgatás; az évek sulya alatt megtörött, szintén itt van! „Hajdani színében fogyatkozott immár.”

Vadnay Andor képviselőnk kinek holt híre a zsidó Csukási-féle „Budapesti Hir-lap” költötte, s közölte de ő nem halt meg hanem él, s mint hírneves orvos Huray állítja a javulás stádiumában van, adja Isten!

Zerus.

## Irodalom.

Az „Ország-Világ” legközelebbi számával bebizonyítja azt, hogy a jó szerkesztés nem nagy hangu szavakban rejlik, hanem szerény, szorgalmas munkásságban. A lap körül a legjobb nevű írók szórakoznak, mert baráti kötelességnek tartjuk támogatni Degré Alajost, „ki egy a híres irodalmi tizek közül”. Legutóbbi számában báró Radák Istvánné arcképét hozza. Felemlítjük az érdekes tartalmat: A báróné halotti köntöse. — Az asszony fürdőre megy. Vulozin József. — Most folyjon a bor. Költemény. Szabó Endre. — A havasok királynoje Regény. Az ábránd utjai. Elbeszélés. Majthényi Flóra. — Egredül. Költemény. Caballero Ferenc. — Házaság szerelemből. Kászonyi Dániel. Hewett tengeryre az abessziniai királynál. Képpel. — Távoll. Propestitus. Csengery János. — A hangversenyző táviró sodronyok. — Norvégón. Képpel. — A hét története. — Pataky László hasai tárgyu rajza. — Irodalom. — Színház. — Fürdők. — Kegyelet. Hymen. — Gyászorvat. — Sport. — Katonaság. — Különfélék. — Sakk, rejtvények. A lap előfizetési ára egy évre 10 frt, félévre 5 frt, évnegyedre 2 frt 50 kr.

## KÜLÖNFÉLÉK.

Sötét kép. Borzasztó képet nyújt Párizs némely része; St. Denis vidékét következőkép írják le. A házak hat, hét emeletesek, magasak, szűkek, sötétek és a lehetetlenségig piszkosak. Egy lakszoba átlagos bére 2 és fél frank (1 frt aranyban) hetekint. Egy-egy ily szobában 6, 7 söt nyolc ember is lakik. A sötét elrothadt lépcsőkről évek hosszú sora alatt sem söprik le a szemetet; a folyosók feketék a reájuk ragadt piszoktól. A falak dohos pestises szagot lehelnek ki. Az utcázakon félig döglött macskák s kutyák patkányokkal viaskodnak az odaszórt szemét s maradványokból álló prédán. Telen a nyomor még irtózatosabb, kik itt labnak nem is emberek, hanem emberforma ördögök. Az asszonyok teljesen levetköztek minden nőiességet, a férfiak mindegyike valóságos haramia. A gyermekek apró öregek, kiknek togalma sincs a szemérem, erkölcs s vallásról. Világra jönnek, meghalnak, s elássák őket mint az állatokat. Gyilkosság, öngyilkosság napi renden van. S a szomorító kép sajnos nemcsak Párizsra, de minden világ városra ráillik. Londonban a viszonyok még rosszabbak s a szegény munkás nép sorsa, helyzetemég irtózatóbb.

— Hasznos üzlet. Vasuti igazgató: (a vasuti étkezde gazdájához) „No hogy megy

az üzet? É t k e z d é s : „Köszönöm a kérést igazgató ur, legjobban megy a gyufa.“

**A törökökről.** A törökök jobbról balfelé irnak; jobbról balra ülnek fel paripájukra. A férfiak szoknya félt, a nők nadrágot viselnek. Reggelük tíz órakor kezdődik, delük hat órára esik. Négyeszer mosakodnak naponta, mégis ritkán tiszták. Ha bizonyítani akarnak valamit, fejüket rázzák, tagadásakor bólintanak. Szerelmi dalokat a lányok költik s énekelik, mert csak ők ismerhetik szívük elrablóját, a fiatal férfi sem Fatimet, sem Zorahaidet nem ismeri, nem is láthatja soha míg felesége nem lesz. Ha jó kedve van, a török nem dalol hanem daloltat, sohasem tánczol, hanem tánczoltat. Musulman arcvonásai érzelmeit el nem árulják; ott csak a gyermek arcán tükröződnek vissza a benyomások; nevelés, szokás azonban e tulajdonát hamar kiirtják. A régi s új török nagyon elütnek egymástól, még testileg is. Amannál feltűnő az őseitől öröklött nemes vér, a szépen metszett orr, a nyulánk növes; emezt felfuffadt, nyugoti módra borotvált arca felismerhető teszi azonnal. Turáni származására csak élénk sűrű szemei vallanak. Amaz öltözete még ha rongy fedt is festői, ennek feze, melyet mindenki fejére tehet, bármily szárazasú vagy rangu legyen is, olyan mint a pipacs ha tökre teszik reá. A valódi törököt önuralma, nyugodtsága soha sem hagyja el, a piacon oly kevéssé mint a moscheében, röviden szól, keveset beszél, Stambul utcáin nem is hallani lármát vagy veszekedést. Ünnepek alkalmával csak az európaiak tiporják le egymás lábait; a török meg áll ott, hol helyet kap, tekintélyen alulnak tartaná tolokodni, vagy hogy azt hibésék róla miként kíváncsi. A legkülönbözőbb rangúak is tisztelettel viselgetnek egymás iránt.

**Naiv.** Triesztben járván egy irlandi többször halotta az ágyut, melyet naplementekor a parti erődben kilöni szoktak; egy ily alkalommal kérde a vele szembejövő tengerésztől „mit jelentenek e lövések?“ — „Naplemente egyéb semmi“ felel ez röviden. — Mire az irlandi bámulva visszaszól: „no lám még azt sem tudtam, hogy itt ekkora duranással nyugszik le a nap.“

**Jótevényi köszörüs.** Savoyában nem rég halt el egy különöz, ki köszörüs mesterséget folytatott; a Genfi közönség igen jól ismerte. Évek hosszu során át ott állott a piacon s köszörülte a késeket s egyéb szerszámokat, Honapokkal ezelőtt megbetegedvén haza van-

dorolt Miessybe, s ott meg is halt. Midőn hagyatékát vizsgálták, bámulva tapasztalták, miként vagyon 100.000 frank (40.000 rti ó. aranyban) mely összeget szülőföldje három szomszédos községeinek hagyta végrendeletileg azon czélra, hogy annak jövedelméből a szegény gyermekeket ruházzák.

**Amerikaiás.** Newyorkban, bizonyos John Brown—mint magát nevezi,—minden valamire való európai potentát udvari művésze — tudományos képzettségű csukáját mutogatja, mely egy öveg edényben, villamos világítás mellett vígan uszkál. A 10 pontot tartalmazó programból következőket közlünk. 1-ör. Sir Ulysses,— így nevezi művészeink a halat —üdvözi a közönséget, előtérbe uszik, s fejtetőre álvá háromszor megfordul. 5-szor. „Ugrás a bizonytalanba“, Ulysses ur keresztül ugrik egy papírral bevont arbroneson, melyet két rak tart magasra. 10-er. Záradéku, A Yankee Doudle — amerikai himnus — hangjai mellett tiszsz körül usza a művész, Washington s Lincoln mellszobrait, melyeket az unio színeit viselő zászlócskákka fel is diszit. Az óriási falragaszokon még következő megjegyzés is olvasható: „A művész nem jelenik meg a tapsokra, mert az tulságosan megerőltetné.“

**Abrihtungkor.** A l t i s z t: (miután a katonák kérdéseire mindannyian hibásan feleltek :) „Hej az áldóját csak öt minutára lehetnek oly m a r h a, mint ti barmok!“

**Nyári betegség.** A. „Hát barátom ön egyedül sétálgat?“ B. „Egyedül ám, feleségem beteg.“ — A. „Ejnye no, mi baja?“ B. „Nincs új nyári kalapja!“

**K Ö Z G A Z D A S Á G.**

**Budapest és Bécs közötti új vasutl összeköttetés f. hó 15-én adatott át a közforgalomnak.** A magyar államvasut-társaság átvette az osztrák államvasut-társulat Szöny-Győr-Brucki vonalát, Budától Tatán át Szönyig pedig megnyitotta az ujonnan épült vasutat. Ezen egész vonalnak hossza 243 kilométer, s így mintegy 35 kilométerrel rövidebb, mint a Bpest-Pozsony-bécsi vonal.

**Légy irtó szer.** A legyek és más alkalmatlan bogarak kiirtására legalkalmasabb szer, a perzsiái fereg por festvénye, melyet azonban erős hamisítatlan alkohollal kell készíteni. Ha e szerrel szobában vagy a tartályban honnét a legyeket elűzni akarjuk, főskenedezünk, minden alkalmatlan bogár azonnal távozik.

**Kaposvári piaci árak.**

— július hó 4. —

Buza	9 frt —
Rozs	7 frt —
Kukoricza	6 frt —
Árpa	7 frt —
Zab	6 frt —
Hajdina	7 frt —

Métermázsánként.

**Szerkesztői üzenetek.**

Cz. K. Érdekekkel várjuk a jelzett folytatást. T.J-nek R.K. S-ort illető levélben kérdésemre választ kérek. Légrád. Helyesen, ugy lesz. Várom érteztétedet.

Szerkesztésért felelős:

**S z a l a y K á r o l y.**

**NYILTTÉR.\*)**

**Leposits Ignác városkapitány** (különben sujszter) **figyelmébe.**

Korcsában voltam iparos társaimmal, hol bortól jó kedvre deritve, beszélgettünk. Többek között Leposits urról is volt szó, kiről én azt bátorkodtam megjegyezni, hogy csak olyan sujszternek tartom, mint akármelyik másikat.

Ezért engem a városkapitány fogházba hurcoltatott, durva közegei rólam ruhámat le-tépték, s négy óra folyásig börtönben tartott azon indoklással, hogy a városkapitány iránt magamat tiszteletlenül viseltem.

Tehát nekem szegyenítő fogságban kellett megatnulnom azt, hogy egy felfuvalkodott fráter, ki a dikies és csirizes tál mellett a kapitányi hivatalba lépett, szegyeilli mesterségét, s ki arra emlékezni mer, azt kész törvénytelenül börtönbe is vetni.

Mig alkalmam lesz törvényes uton elégteltt szereznem, ez uton is megkivánom mondani Leposits urnak véleményemet.

A tisztességes mesterség nem szegyeilivaló dolog, magam is mesterember vagyok, s pályámmal megelégszem; azért a kapitány urnak sem volna azon, hogysuzster mestersége van, szegyenkezni oka : de az már szegyen, hogy mesterember létére sértésnek tartja, ha valaki mesterségét felemliti, s nem átálja ezért iparos polgártását a börtönig alázni.

Ha valaki sujszter, az nem szegyen, — de ha valaki kapitány és hivatalában mégis csak sujszter, az már nem csak a kapitány, de a közönség szegylene is, ki különb tisztviselőre nem tudott szert tenni.

De hát Leposits ur azt hiszi, hogy az ő te-

kintélyét sérti az, ha a közönség megérzi rajta a csirizszagot és sokkal szebb ha az ember báró, vagy doktor: soha se tessék ezen illusiókat táplálni, ön csak sujszter marad tettenben, szokásaiiban, gondolkodásában örökké, és annál inkább, minél jobban szeretne nagy urat mutatni.

A harag, melyet ellenem elkövetett aljas sértésével okozott nekem, nem vakit el annyira, hogy ön iránt némi jó akaratot ne táplálnék — azért én is meg adom önnek a többek által ismételt jó tanácsot: „S u j s z t e r ! n e t o v á b b a k a p t a f á n á l !“

Melind fias.

\*) E rovatban közöltöttek nem vállal felelősséget a Szerkesztő

**HIRDETÉSEK.**

98. szám, tkvi 1884.

**Árverési hirdetményi.**

A szigetvári kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kreiszler Dávid végrehajtónak Csordás Iános, Topos József végrehajtást szenvedők elleni 220 rti tőke követelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a darányi 130 számú tjkönyvben lévő A. I. teiki birtokra 295 rti; — a 149. sz. tjkönyvben lévő A. I. telek f. 2109 hr. sz. részletre özv. Topos Jánosné özvegyi jogának épségben hagyásával az árverést 868 rti. Megállapított kikialtási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884. évi szeptember hó 1-ső napján d. előtt 10 „rakor Darányban a körjegyzői laknál megtartandó árverésen a kikialtási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 29 frtot 50 krajczárt és 86 forint 80 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8-ában kijelölt óvadékképes papírban a kiköldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnól előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerrény átszolgáltatni.

Kelt Szigetvárott, 1884. évi április 22-én. A kir. bíróság, mint tkönyvi hatóságnál. **Z s i g a.** kir. albiró.

**HAGELMAN KÁROLY**  
könyv-, író- és rajzeszközök kereskedése,  
**könyvkötészetete és könyvnyomdájaja**  
**KAPOSVÁROTT.**

T. cz.

Bátor vagyok becses figyelmét gazdagon berendezett könyvkereskedésemre felhivni, a melyben a legolcsóbb kiadói áron a következők nagyválasztékban megvásárolhatók.

Ugymint a magyar irodalom kiválóbb minden termékei diszkötésben és füzve, továbbá nagy raktára ifjusági iratoknak, diszmunkáknak és albumok-, hangjegyek-, jegyző- és notes-könyveknek, szivartárczák, imakönyvek minden hitágazathoz magyar és német nyelven, rajz-, írószerek és festékek, írónok és résztollak nagy raktára, kereskedelmi könyvek, levélpapírok és mindenféle rajz-, író- és csomagoló- papírok,

**nyomtatványok**

ügyvéd, körjegyzők és község biró urak részére, melyből nagy raktárt tartok, koneza 20 krtól 60 krig.

Továbbá ajánlom a nagyérdemű közönségnek nagy és jól berendezett nyomdaüzletemet, kereskedő uraknak hol 1000 zacskó czégnymása 50 krba kerül és a zacskók nálam nagy választékban készen állnak és azok gyári áron adatnak el, egyszóval minden e szakmához tartozók, nálam igen olcsó áron megszereshetők vagy megrendelhetők és azok a legjobb minőségben elkészitetnek.

Továbbá ajánlom könyvkötészetemet, hol minden diszműáruk és könyvkötések igen csinosan készitetnek, ezekután a már régóta ismert nagyérdemű közönség bizalmát továbbra is kiérdemelni törekedni fogok, miért szives párfogását kérve tisztelettel maradtam

alázatos szolgája

**Hagelman Károly.**

K...  
Kaposvárott,  
az előfizetési...  
Megjelen...  
Egész évre...  
Fél évre...  
Negyed évre...  
Egy...  
H...  
könyvkeres...

A „Nem...

Ritkán ju...  
még ritkáb...  
mány más...  
arról hogy...  
tűrelmét is...  
ség hogy...  
vasásával...  
financzolt...

Most sen...  
galatos sak...  
tetnek mit...  
valamely...  
még ennél...  
gyénk visz...  
Ha e czi...  
már sehogy...  
kormány...  
az máské...  
magát.

A cikkez...  
a mult vál...  
természetes...  
nem teljes...  
chenyi ne...  
kürtölt—2...  
nagy nehez...  
posvári ker...  
ennek okve...  
pártra nézv...  
getlenségi...  
dom tehát...  
pártjának...  
szetes; de...  
moral kell...  
megyei tisz...  
resztény...  
visszavonás...

Különöse...  
jelöltek m...  
catholikusol...

\*) Megyénk...  
adjuk azokat...  
vendetes tanúsá...

T...

Messze hol...  
S ciprus kö...  
Áll a szent...  
Bem apó alu...

Lágyan ring...  
Ne halja meg...  
Legyen álma...  
Harcairól s...

És te esti sze...  
Melyek a nag...  
Csököld le a...  
Szárnyaidra...

S leheld hom...  
Honnét vad...  
Hervadt a be...  
Koszoruja he...

Mint balzsam...  
Szembe szál...  
És hogy tart...  
Bátran, tettr...

Mert eljön a...  
Száguldó pa...  
Ünzeretre tá...  
Sz a b a d ! és...

Kard lesz a b...  
Az élet-halál...  
A világ szab...  
Sirjából, s b...

A föld kerek...  
Minőt még n...  
Áll egymassa...  
Völgyeket ter...

És gyözni fo...  
Koronák om...  
Ragyogva ke...  
Szent szalag...